A Talajmissziót támogató EU-s H2020 projekt - SMS

A fenntartható talajhasználat és gazdálkodás elengedhetetlen a talajfunkciók működéséhez és létfontosságú ökoszisztéma-szolgáltatásaik támogatásához, ideértve az élelmiszerellátást, a víz- és tápanyag-körforgást, a puffer- és szűrőképességet, a szén-dioxid-tárolást és a biológiai sokféleség biztosítását. A talaj fontos szerepet játszik a klímaváltozás mérséklésében és az ahhoz való alkalmazkodásban, de a növekvő igények (élelmiszer, energia, infrastruktúra és az urbanizáció) miatt a talajra nehezedő egyre nagyobb nyomás következtében a talajpusztulás fenyegető.

Célkitűzések

Az SMS (*Soil Mission Support*) projekt célja a talaj- és földhasználattal, valamint gazdálkodással kapcsolatos kutatásfejlesztési és innovációs programok összehangolása. Az SMS projekt támogatja az „Egészséges Talaj és Élelmiszer” missziót (*Soil Health and Food, Horizon Europe Mission*), az Európai Zöld Megállapodást (*European Green Deal*), és az ENSZ Fenntartható Fejlődési Céljai (*UN Sustainable Development Goals, SDGs*) közül a talajhoz kapcsolódó célok elérést.

Tevékenységek

A kitűzött célok elérése érdekében az SMS projekt a talaj- és földhasználattal, valamint gazdálkodással kapcsolatos jelenlegi ismeretanyagok, kutatási és innovációs programok, illetve fejlesztési igények felmérésével foglalkozik. Részletes elemzést követően a feltárt tudásbeli hiányosságok alapján a projekt egy olyan európai kutatási és innovációs ütemtervet fog kidolgozni, amely a talajjal és a földhasználattal kapcsolatos területen meghatározza a kutatási prioritásokat európai szinten, külön kitérve az egyes helyi sajátosságokra.

Eszközök

A projektbe az érdekelt felek széles körét (kutatók, oktatók, gazdálkodók, szakemberek, politikai döntéshozók, lakosság) bevonva, beleértve a területhasználat összes szereplőjét (mezőgazdaság, erdészet, területrendezés, klíma-, talaj-, víz- és katasztrófavédelem, stb.) fogjuk elvégzeni a felméréseket. Az érdekelt felek közül különös figyelmet kapnak a jövő szakemberei, a fiatal gazdák és szakértők.

A kutatás során a kutatási és innovációs igényekkel összevetve transz-/interdiszciplináris megközelítéssel elemezni fogjuk a felmérések eredményeit, majd a feltárt hiányosságok alapján meghatározzuk a prioritást élvező fejlesztési területeket.

A tájékoztatás érdekében ún. Élő Laboratóriumokat (*Living Labs*) fogunk használni, ahol a szakembereken kívül a széles közönség is látni fogja a projekt tevékenységét és az elért eredményeket. Példaértékű megoldásokon keresztül pedig bemutatjuk (*Lighthouses*), hogy „mit és hogyan kell csinálni”.

Az ütemterv folyamatos fejlesztése egy közös „tervezési platformon” fog történni, ami egyben a gyakorlati megvalósítást is segíteni fogja.

Konzorcium tagjai

- Bundesanstalt für Landwirtschaft und Ernährung (BLE) DE; Dr. Johannes Bender
- Leibniz-Zentrum für Agrarlandschaftsforschung (ZALF) DE; Prof. Dr. Katharina Helming
- DELTARES NL; Linda Maring
- Umweltbundesamt Gesellschaft mit Beschrankter Haftung (UBA) AT; Dr. Gundula Prokop
- Institut National de Recherche pour L’agriculture (INRA) FR; Dr. Antonio Bispo
- Ecologic Institute (Eco Logic) DE; Dr. Ana Frelih-Lasson
- Agrártudományi Kutatóközpont (ATK) HU; Dr. László Péter
- Wageningen Research (WEnR) NL; Dr. Peter Kuikman
- Instituto Nacional de Investigacion y Tecnologia Agraria y Alimentaria (INIA) ES; Guy Vancanneyt
- Agriculture and Food Development Authority (TEAGASC) IR; Dr. David Wall

Tanácsadó testület

A fenntartható talaj- és földhasználat, valamint gazdálkodás területén működő nyolc fontosabb európai intézmény és hálózat magas rangú képviselői, mint nagykövetek szakértői tudásukkal támogatják a projektet. A projekt nyitórendezvényén a tanácsadó testület tagjai kifejtették az SMS projekttel kapcsolatban intézményeik elvárásait. A projekt futamideje alatt folyamatos, kétoldalú párbeszéd lesz a tanácsadó testület és a konzorcium tagjai között. A fontosabb megbeszéléseken részt vesznek majd a tagok, hogy érvényesíteni tudják a kutatásfejlesztési és innovációs (K+I) hiányosság elemzését és a fenntartható talaj- és földhasználat, valamint gazdálkodásra vonatkozó K+I ütemtervét.

A tanácsadó testület tagjai:

- Dr. Margit Noll (JPI Urban Europe Management Board)
- Gudrun Langthaler (JPI FACCE Governing Board)
- Prof. Dr. Frank Ewert (JPI FACCE Scientific Advisory Board)
- Petra Manderscheid (JPI Climate)
- Claire Chenu (EJP Soil H2020 project)

- Rachel Creamer (LANDMARK H2020 project)
- Holger Robrecht (ICLEI – Local Governments for Sustainability)
- Prof. Dr. Benjamin Burkhard (Ecosystem Service Partnership)

Továbbá a következő szervezetek és kezdeményezések vállalták, hogy támogatják az SMS projektet:

BIOEAST, BonaRes, ADEME, BMEL, BRGM, CIRCASA, Common Forum , CRISP, Danubius-RI, Dutch Municipality of Rotterdam, Dutch Ministry of infrastructure and water management, EFI, ELO, EMÜ, French Ministry for the ecological and inclusive transition, French Ministry of Food and Agriculture, JRC, IUSS, IUNG, MIPAAF, NICOLE, OVAM, RWS, SedNet, Sols et Territoire, UBA, WSL

Ha a programmal kapcsolatban bármilyen kérdése van, kérjük keresse Dr. László Péter tudományos főmunkatársat (Agrártudományi Kutatóközpont Talajtani és Agrokémiai Intézet, ATK TAKI) a következő email címen: laszlo.peter@atk.hu.